

Taxa Fyn

17. april 2013

08:10

INTERNT - MARTS 2008 - NR. 2

Sådan så plads 3 ud i 1908. Midt i billedet står vognen, der med overvejende sandsynlighed er Madsens Adler, og dermed Odenses første indregistrerede motordroske. Vi befinder os i Vestergade-Kongensgade krydset, mens Mageløs endnu ikke var skabt. Gaden med det underlige navn kom til i 20'erne, da Fyns Venstreblads bygning (nr. 66) midt i billedet faldt for et gadegennembrud. Nr. 68 - bygningen med tandlægeskiltet - fik lov at blive stående, men fik dog hjørnet med altanerne afrundet, og rummer i dag bl.a. Arkaden. Avisen flyttede til Vestergade 64, til venstre i billedet, hvilket var den direkte anledning til, at bygningen blev schalburgteret under 2. verdenskrig, men umiddelbart efter krigen genopført til sin nuværende skikkelse. Læs hele artiklen på midtersiderne. (Billedet tilhører Møntergården)

Om hundrede år er alting glemt

Af Kurt Rasmussen

foto: Fyens Stiftstidendes pressefotografer, - Stadsarkivet.

Et gammelt ordsprog siger, at om hundrede år er alting glemt. Den påstand vil jeg i følgende lille nostalgiske indslag forsøge at modbevise. Den gælder nemlig ikke i Taxa Fyn. Her har vi styr på de historiske begivenheder - også dem, der fandt sted for fire generationer siden.

I 1908 hed en hyrevogn en droske, og drivmidlet bestod af én hestekraft, og den var af kød og blod og havde manke og hale og lød som oftest navnet Lotte. Brændstoffet var en mulepose med havre. Lotte holdt ikke i garage, men boede i en stald. Her skulle der muges ud, og Lotte kunne også godt lide at blive striglet og få seletøjet pudset, så hun kunne se standsmæssig ud,

når hun transporterede borgerskabet rundt i byen.

Altsammen en lidt besværlig arbejdsdag for Lottes vognmand, som på de tider kaldtes en kusk, så han besluttede sig for at skifte gode gamle Lotte ud med et af de her nymodens apparater, der kaldtes et automobil. I København var den første Motordroske blevet indregistreret allerede i 1903, så nu syntes Lottes kusk, at det var på tide at Odense kom "med på vognen".

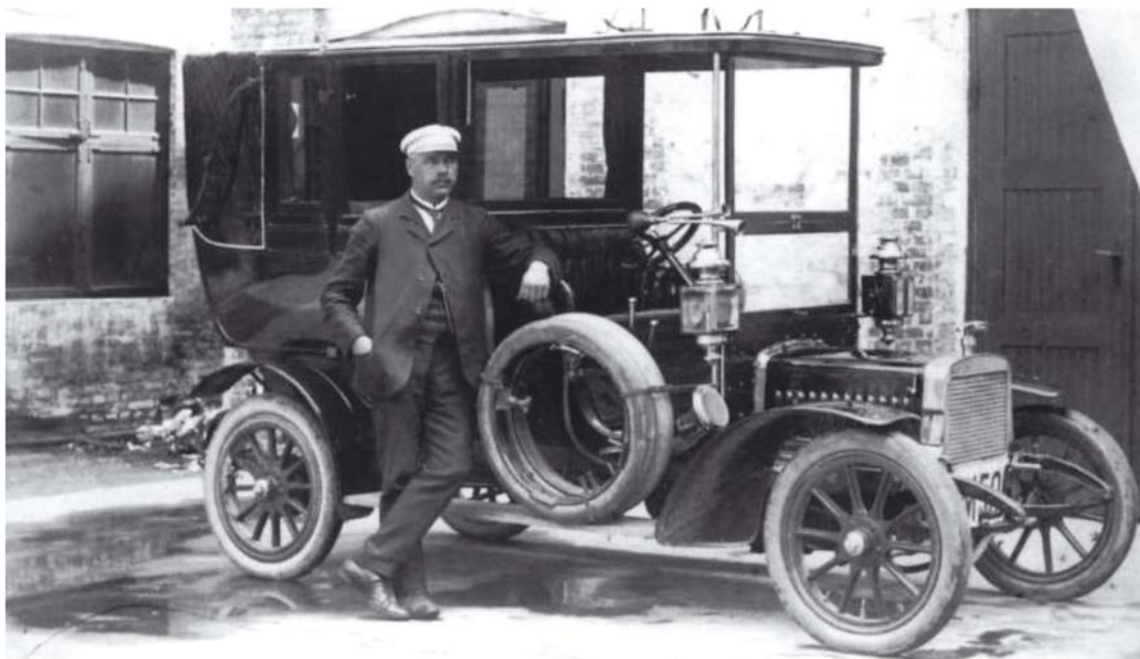
Lottes kusk hed Anders Madsen og var indehaver af holdeplads "Nr. 3. Vestergade v. Sct. Knud" (se forside). På et eller andet tidspunkt i

det herrens år 1908 var Lotte pludselig ikke mere en del af gadebilledet i det centrale Odense - Madsen havde været en tur i hovedstaden, og med sig hjem havde han en (vist nok) gul Motordroske af mærket Adler. Hvis min teori om den gule farve holder stik, kan man med rette påstå, at Madsen har været på forkant med udviklingen!

Madsens motoriserede droske har sandsynligvis været det første indregistrerede motorkøretøj i byen, for det blev udstyret med nummerpladen M 1, og mon ikke der har været gang i forretningen den første tid efter anskaffelsen af noget så nymodens som en selvkørende motoriseret droske? Men hvad med

8 Marts 2008 Nr. 2.

Anders Madsen fotograferet foran sin Adler nummer to omkring 1912.
Indregistreringsnumrene er nu blevet tocifrede. Så vidt jeg kan se har den nummeret M 50.
(Billedet er udlånt af fhv. frøhandler Mogens Brock.)

driftssikkerheden, mon den nymodens tingest har været lige så stabil som Lotte? Det melder historien ikke noget om, men på ét punkt kom den i hvert fald til kort: den var ikke leveringsdygtig i hestepærer til glæde for gødningshungrende roser i by-folkets haver.

Madsens drøm

Madsen var glad ved sin bil, men han var godt rystet igennem, når dagen var gået, og en nat havde han en mærkelig drøm. Han drømte sig hundrede år frem i tiden. Hans arbejdsdag startede med, at han satte sig ind i sin Mercedes, forvarmede et par sekunder og startede dieselmotoren. Trykkede på knappen, der indstillede rat, sæde og ryglæn. Kørte sit førerkort gennem det elektroniske display. Udfyldte kørebogen, men havde forinden tændt for radioen, så han kunne høre nyheder og vejrudsigt. Tastede pinkoden ind på vognens telefon,

der var koblet på det håndfrie talesystem, og inden han var færdig med det, havde centralen sendt dagens første tur ud til ham. Madsen var lidt i tvivl om adressens beliggenhed, så han trykkede på GPS'en, der med det samme fortalte ham rutens forløb.

Så vågnede Madsen lettere forvirret over sin drøm. Det måtte da ligge hundrede år ud i fremtiden, tænkte han, da han lidt senere trak i håndsvinget for at få Adleren i omdrejninger.

Madsen kom ikke til at opleve det, men hans drøm gik i opfyldelse. Ovenstående scenarie er hverdag for de fleste taxi-førere i dagens Danmark, men hvis nogen havde forudsagt det for hundrede år siden, var de nok blevet spærret inde som utilregnelige.

Den tekniske - og de seneste årtiers

elektroniske - udvikling siden Madsen skiftede Lotte ud med Adleren, er sket med en hastighed, ingen kunne forestille sig. De første fly løftede sig fra jorden i 1903, og i dag har vi haft folk på Månen og robotter på Mars.

Jeg kunne fristes til at slutte mit lille causeri med at stille spørgsmålet: Kan vi i år 2008 forestille os, hvordan persontransport vil foregå i 2108? Hvis udviklingen forsætter med samme accelererende stigningstakt som i det foregående århundrede, så rækker min fantasi i hvert fald ikke til det. Skal jeg alligevel komme med et bud, så bliver det noget med et køretøj, der sikkert kører på en form for vedvarende energi og som styres automatisk og naturligvis selv finder vej. Det bliver vores oldebørn, der får svar på det spørgsmål. Vi andre får det kun, hvis vi - ligesom Madsen - kunne få et syn i drømme!